

WAT GEEFT DE CASHFLOWBAROMETER INTENSIEVE VEEHOUDERIJ AAN?

De cashflowbarometer geeft een zicht op de evolutie van de rentabiliteit in de verschillende intensieveveehouderijsectoren in Vlaanderen. Naast de rentabiliteit op jaarbasis (2012 tot 2016), worden de cashflows voor de laatste vier kwartalen van 2017 afzonderlijk weergegeven. De analyse gebeurt telkens voor een standaardbedrijf met gemiddelde technische en bedrijfseconomische resultaten. – Jan Leyten, KBC Land- en Tuinbouwcenter

Op die manier krijgen we een zicht op de evolutie van de gemiddelde rentabiliteit per sector. Gezien het om gemiddelden gaat, moeten we de cijfers wel met de nodige voorzichtigheid interpreteren. De verschillen in de rentabiliteit tussen bedrijven onderling kunnen namelijk erg groot zijn.

Wat is de cashflow?

Het begrip cashflow is de meest aangegeven parameter om de rentabiliteit van een bedrijf of een sector in kaart te brengen. Cashflow is namelijk het verschil tussen de inkomende en de uitgaande geldstromen of, met andere woorden, wat er werkelijk verdiend wordt. Er bestaan wel verschillende definities van cashflow. De hieronder gehanteerde cashflow is de 'operationele cashflow'. Deze wordt berekend door van de bedrijfsinkomsten de bedrijfsuitgaven af te trekken, echter zonder de leninglasten (kapitaalsaflossingen en rentes) in rekening te brengen. Ook de mestafzetkosten, premies en pachten worden in de weergegeven cashflows niet meegeteld, gezien deze van bedrijf tot bedrijf sterk kunnen verschillen en niet altijd toewijsbaar zijn aan een bepaalde activiteit.

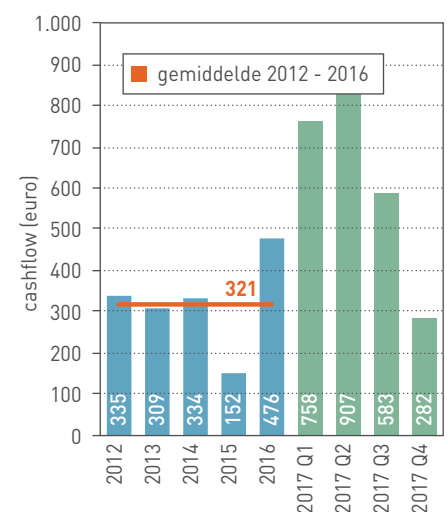
Verminderen we de operationele cashflow met de leninglasten, de mestafzetkosten en de pachten en tellen we er de premies bij, dan verkrijgen we de beschikbare cashflow. Dit wordt ook wel 'vrije cashflow' genoemd. Dit is wat er werkelijk overblijft om van te leven, te sparen of te investeren.

Varkens

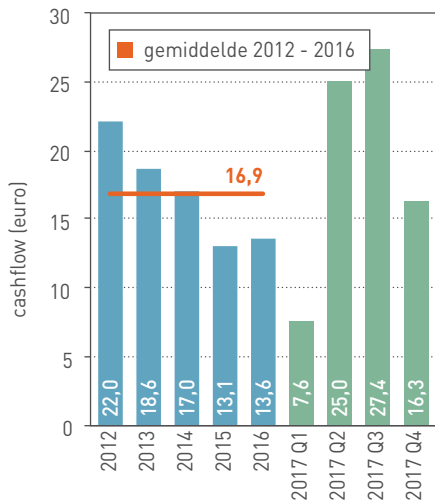
Zeugenhouderij. Figuur 1 toont de gemiddelde operationele cashflow per productieve zeug in de periode 2012-2016 en afzonderlijk voor de vier kwartalen van 2017. Het 'gemiddelde' zeugenbedrijf beschikt over 300 productieve zeugen in het vierwekensysteem met een productiegetal van 29,1.

In de zeugenhouderij bedroeg de gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) in de periode 2012-2016 321 euro per productieve zeug. In 2017 lag de gemiddelde operationele cashflow per zeug (633 euro) ruim boven dit gemiddelde. Dit sterke resultaat is volledig toe te schrijven aan de hogere biggenprijzen. In de eerste jaarhelft van 2017 trokken de biggenprijzen aan tot een historisch hoog niveau. De oorzaak hiervan was een daling van het aantal

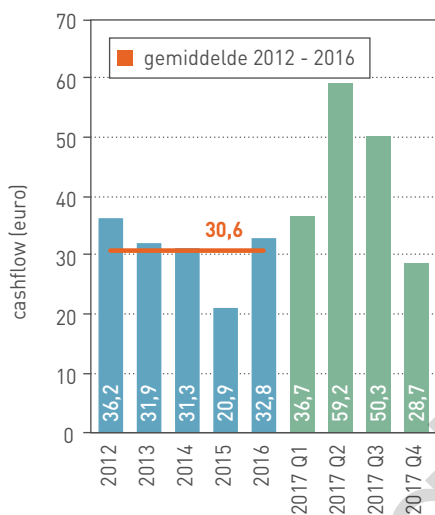
zeugen in Europa, met minder biggen tot gevolg, gecombineerd met een behoorlijke vraag naar biggen door de gunstigere conjunctuur in de vleesvarkenshouderij. In het vierde kwartaal van 2017 daalden de biggenprijzen echter sterk met als resultaat een lagere cashflow per zeug (282 euro). Ook voor het eerste

Figuur 1 Evolutie gemiddelde operationele cashflow per productieve zeug per jaar 2012-2017 - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

Figuur 2 Evolutie gemiddelde operationele cashflow per afgeleverd vleesvarken 2012-2017 (bedrijven met aangekochte biggen) - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

Figuur 3 Evolutie gemiddelde operationele cashflow per afgeleverd vleesvarken 2012-2017 (gesloten bedrijven) - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

kwartaal van 2018 worden lagere cashflows verwacht wegens de traditioneel lagere biggenprijzen in de eerste maanden van het jaar.

Vleesvarkenshouderij. In figuur 2 zie je de evolutie van de gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) weergegeven per afgeleverd vleesvarken in de periode 2012-2016 en in de vier kwartalen van 2017. De cijfers hebben betrekking op de zuivere vleesvarkenshouderij waarbij de biggen aangekocht worden.

In de zuivere vleesvarkenshouderij bedroeg de gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) in de periode 2012-2016 circa 17 euro per afgeleverd vleesvarken. In 2017 was de

De melkveehouderij beleefde in 2017 een zeer goed jaar. Dat was vooral het gevolg van een minder sterk gestegen aanbod op de wereldmarkt en een behoorlijke vraag naar zuivelproducten.

cashflow (19,9 euro per afgeleverd vleesvarken) ruim boven dit gemiddelde. De hoge vleesvarkensprijzen tot begin september 2017 zijn hiervoor de belangrijkste verklaring. Anderzijds drukten de hoge aankooprijzen voor de biggen in 2017 wel op de rentabiliteit in de zuivere vleesvarkenshouderij. De gunstige conjunctuur in de sector werd wel wat neerwaarts bijgesteld in het vierde kwartaal wegens de zwakkere vleesvarkensprijzen door het grotere aanbod aan vleesvarkens. Of deze gunstige situatie in 2018 aanhoudt, is onzeker. Traditioneel is de rentabiliteit in het eerste maanden van

Door de hoge melkprijs werd 2017 een topjaar voor de melkveehouderij.

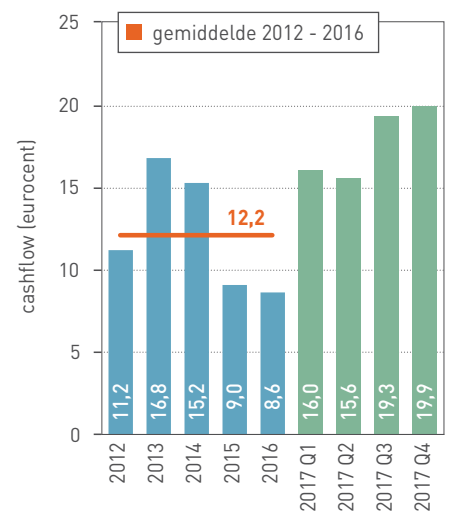
het jaar het laagst. Nadien trekken de varkensprijzen, meestal vanaf begin maart, weer aan.

Gesloten varkensbedrijven. Op de gesloten varkensbedrijven bedroeg de operationele cashflow (exclusief kredietlasten en mestafzetkosten) in de periode 2012-2016 gemiddeld ruim 30 euro per afgeleverd vleesvarken. De rentabiliteit voor het jaar 2017 was met een cashflow van 43,7 euro per afgeleverd vleesvarkens ruim boven het gemiddelde van de laatste vijf jaar. In de eerste drie kwartalen van 2017 was de rentabiliteit op de gesloten varkensbedrijven zelfs zeer positief. Voor het vierde kwartaal noteerde de cashflow door de lage vleesvarkensprijzen in deze periode net beneden het vijfjarig gemiddelde.

Melkvee

Aangezien er tussen melkveebedrijven grote verschillen bestaan wat premies, mestafzetkosten en pachten betreft, worden deze niet meegeteld in de operationele cashflows. Figuur 4 geeft de evolutie van de gemiddelde cashflow weer in eurocent per liter melk voor de periode 2012-2016 en voor de vier kwartalen 2017.

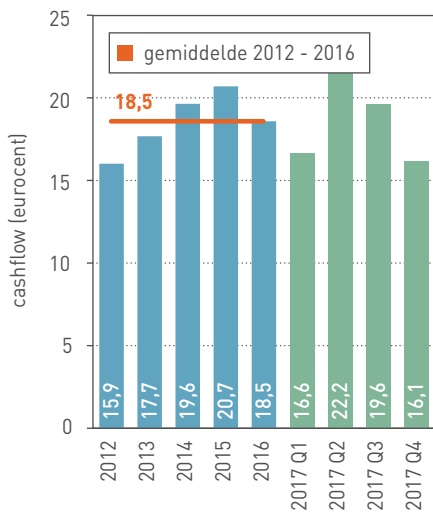
De sectorgemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten, pachten en premies) voor de periode 2012-2016 bedroeg circa 12 cent/liter. De weergegeven cashflow houdt geen rekening met de superheffing die in het melkjaar 2014-2015 eventueel moest worden betaald. Met een gemiddelde operationele cashflow van 17,7 cent per liter melk was de rentabiliteit in 2017 ruim boven het vijfjarig gemiddelde. Rekening houdend

Figuur 4 Evolutie van de operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten, pachten en premies) in cent per liter melk 2012-2017 - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

met de kredietlasten (kapitaalsaflossingen en rentes) die in Vlaanderen gemiddeld bijna 9 cent/liter bedragen, de mestafzetkosten, de pachten en de premies, resulteerde dit voor een gemiddeld melkveebedrijf in ruime beschikbare cashflows. De belangrijkste reden hiervoor was de hoge melkprijs in 2017, vooral het gevolg van een minder sterk gestegen aanbod op de wereldmarkt en een behoorlijke vraag naar zuivelproducten. Hiermee was 2017 een topjaar in de melkveehouderij.

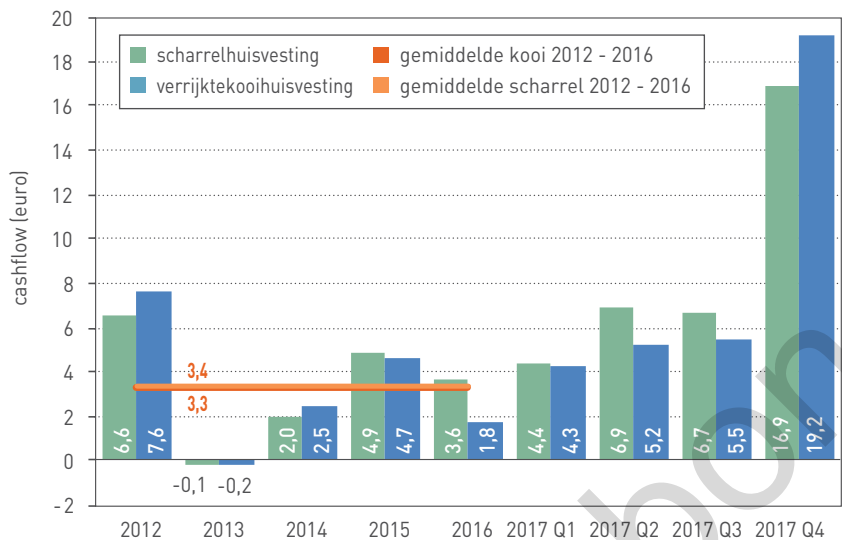
Ook in het vierde kwartaal 2017 bleef de melkprijs op een behoorlijk niveau, hoewel een dalende trend zichtbaar werd. Wellicht zal deze trend zich in het voorjaar 2018 verder zetten, met lagere

Figuur 5 Evolutie operationele cashflow per afgeleverde braadkip 2012-2017 - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

In het vierde kwartaal van vorig jaar steeg de eierprijs zeer fors door het beperkte Europese eeraanbod als gevolg van de fipronilcrisis.

Figuur 6 Evolutie operationele cashflow per leggen per jaar 2012-2017 - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

cashflows tot gevolg. De belangrijkste oorzaak hiervan is het wereldwijd gestegen melkaanbod.

Pluimvee

Braadkippenhouderij. Figuur 5 toont de gemiddelde operationele cashflow per afgeleverde braadkip weergegeven in de periode 2012-2016 en in de vier kwartalen van vorig jaar.

In de braadkippenhouderij bedroeg de cashflow exclusief kredietlasten in de 2012-2016 gemiddeld 18,5 cent per afgeleverde braadkip. Opvallend is dat de rentabiliteit de laatste jaren vrij stabiel is. Vanaf 2016 zien we echter een kentering. Door het verhoogde braadkipaanbod in Europa zakten de braadkippenprijzen,

en dus ook de cashflows, wat weg. Voor het voorbije jaar was de gemiddelde cashflow (18,6 cent per braadkip), wat vergelijkbaar is met 2016. Traditioneel is in de braadkippenhouderij het vierde kwartaal het zwakste kwartaal van het jaar. Dat was ook in 2017 het geval.

Leghennenhoudery. In figuur 6 zien we de gemiddelde operationele cashflow per leggen weergegeven voor de periode 2012-2016 en voor de vier kwartalen van 2017, zowel voor de verrijkte kooi- als voor de scharrelhuisvesting. Merk op dat het in de leghennenhoudery gebruikelijk is om een deel van de markschommelingen in te dekken via contracten.

In de leghennenhoudery bedroeg de sectorgemiddelde operationele cashflow per leggen (exclusief kredietlasten) voor de periode 2012-2016 ongeveer 3,3 euro in de verrijktekooihuisvesting en circa 3,4 euro voor de scharrelhuisvesting, met grote schommelingen over de jaren. Sinds 2015 liggen de operationele cashflows voor de scharrelhuisvesting systematisch boven deze voor de kooihuisvesting. Het gevolg van het verschil in de eierprijzen voor de twee huisvestingsystemen.

2017 laat gemiddeld zeer positieve resultaten zien: 8,6 euro per hen voor de kooihuisvesting en 8,7 euro per hen voor de scharrelhuisvesting. In het vierde kwartaal steeg de eierprijs zeer fors door het beperkte Europese eeraanbod als gevolg van de fipronilcrisis. Ook het eerste kwartaal van 2018 is sterk gestart. ■